

Filosofia del segle XIX

Codi: 100308
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Begonya Sáez Tajafuerce

Correu electrònic: Begonya.Saez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jesús Hernández Reyes

Prerequisits

No hi ha prerequisits per a cursar l'assignatura.

Objectius

Filosofia del segle XIX és una assignatura obligatòria del segon curs del grau de filosofia. L'objectiu general de l'assignatura és copsar, des d'una perspectiva ontològica, i tant en clau històrica, com, sobretot, en clau sistemàtica, fins i tot en els seus contraforts en el pensament contemporani, la transformació que s'esdevé, en el sí del pensament occidental, del logos de la metafísica. Es parteix de la hipòtesi que, el s. XIX no és només un segle de grans transicions polítiques i socials, sinó també d'ordres discursius. A classe, s'identificaran i analitzaran els indicis d'aquesta transformació en l'obra de Hegel, Kierkegaard i Nietzsche i se'n constatarà el ressò en autors cabdals del pensament del s. XX.

Els objectius específics d'aquesta assignatura són:

- Assolir una comprensió del pas del pensament metafísic al postmetafísic.
- Comprendre els principals conceptes relacionats amb aquest pas.
- Llegir i analitzar textos dels autors considerats.
- Observar la filiació genealògica del pensament contemporani en la filosofia del s. XIX

Competències

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar la simbologia i els procediments de les ciències formals en l'anàlisi i la construcció d'arguments.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Argumentar sobre diversos temes i problemes filosòfics a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats
2. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Construir arguments filosòfics amb rigor.
4. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari
5. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
6. Discriminar els trets que defineixen el lloc d'un autor en el context d'una problemàtica i reorganitzar-los en un esquema coherent.
7. Distingir i esquematitzar el contingut fonamental d'un text filosòfic.
8. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
9. Establir relacions entre ciència, filosofia, art, religió, política, etc.
10. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
11. Explicar aspectes de la història de la ciència utilitzant la terminologia pròpia de la disciplina.
12. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
13. Expressar, tant oralment com per escrit, els temes i els problemes bàsics de la tradició filosòfica.
14. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuais en els textos formals i científics
15. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
16. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
17. Indicar els principals temes de la història de la filosofia.
18. Indicar i discutir les principals característiques del pensament definitori d'una època, emmarcant-les en el context.
19. Llegir comprensivament textos filosòfics de la història de la filosofia.
20. Participar en debats sobre fets històrics filosòfics respectant les opinions dels altres participants
21. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
22. Reconèixer, amb mirada experta, referents filosòfics del passat i del present i avaluar-ne la rellevància.
23. Relacionar diversos ordres que es poden descobrir entre les idees filosòfiques de diferents autors i moments històrics.
24. Resoldre problemes de manera autònoma.
25. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.

Continguts

Claus ontològiques de la filosofia del s.XIX

Tema 1. L'ontologia i la metafísica

Tema 2. L'ontologia i altres disciplines filosòfiques

L'ontologia i la relació

Tema 3. Hegel: l'amo i l'esclau

Tema 4. Kierkegaard: Déu i l'individu

Tema 5. Nietzsche: la voluntat

Metodologia

A les classes, la professora introduirà els temes i farà una breu introducció als textos que es comentaran en comú. És molt recomanable que l'estudiant vagi a classe amb els apunts i els textos llegits. És molt important assistir i participar a classe.

Caldrà elaborar un comentari de text, segons una pauta treballada, i fer-ne una exposició a classe, per assolir els continguts exposats.

No es farà us del Campus Virtual. Si cal establir un contacte amb la professora, caldrà fer-ho en les hores de despatx i, excepcionalment, a través del correu electrònic. Les proves escrites es lliuraran en còpia en paper.

Cas que en el departament o altres contextos docents rellevants tinguin lloc activitats formatives rellevants per als continguts del curs, convindrà assistir-hi.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Presentació del curs. Exposicions teòriques dels principals conceptes. Comentaris de textos significatius. Avaluació dels continguts del curs i de la metodologia	45	1,8	1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23
Tipus: Supervisades			
Tutories	22,5	0,9	4, 10, 14, 20
Tipus: Autònomes			
Preparació de temes i textos (dossier). Preparació d'exposició. Preparació comentari de text. Ampliació bibliogràfica	75	3	1, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24

Avaluació

L'avaluació del curs és continuada i pressuposa l'assistència a classe i el seguiment constant del curs. Per aprovar el curs cal que la nota de l'examen final sigui, com a mínim, de 5. Si un alumne no compleix aquesta condició, caldrà que es presenti a la reavaluació. Tot alumne, però, es pot presentar a la reavaluació per apujar la nota dels exàmens.

E

El comentari, l'exposició i el mapa conceptual no són objecte de reavaluació en cap cas.

Hom qualificarà amb no avaluable l'alumne que només hagi fet activitats d'avaluació per un valor inferior al 30%.

No hi ha segona convocatòria.

E
L
F
A

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentari de text Valor: 20 % Exposició a classe Valor: 20%	Prova oral i escrita	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25
Examen Valor 40% Mapes conceptuels 10%	prova escrita	4	0,16	6, 17, 18, 21, 25
Preparació i participació a classe Valor: 10 %	Prova escrita	1	0,04	1, 2, 4, 8, 11, 12, 14, 20, 22, 25

Bibliografia

L'estudiant tindrà a la seva disposició un dossier de textos per a l'estudi i per a les exposicions i treball a classe.

G.W. Hegel, La fenomenologia de l'esperit

S.Kierkegaard, Temor i tremolor

F. Nietzsche, El naixement de la tragèdia